

Møteinnkalling

Utvalg: Rohkunborri nasjonalparkstyre
Møtested: Bardu hotell
Dato: 11.06.2019
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post eller tlf. 91576445. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 11/19	Godkjenning av innkalling til møtet		2019/7844
ST 12/19	Godkjenne protokoll fra forrige møte		2019/7848
ST 13/19	Informasjonspunkt Toppen		2019/7839
ST 14/19	Klage på vilkår i vedtak, motorferdsel i utmark		2019/5307
ST 15/19	Eventuelt		2019/7850
	Referat sak		
RS 6/19	Økonomi per juni 2019		2019/7852
RS 7/19	Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet		2019/5217
	Delegert sak		
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av båtutstyr		2019/5180
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - organisert hundekjøring		2019/5001
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av båt		2019/5140
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr fra båttopplag		2019/5307
DS	Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøskuter for nødvendig transport av utstyr til fiske på Eartebealjavri - Geavdnjajavri	X	2019/1900

DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjjavri	X	2019/1900
DS	Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Avslag på søknad om hundesledekjøring		2019/7069
DS	Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøskuter for nødvendig transport av utstyr til fiske på Eartebaljavri - Geavdnjajavri	X	2019/1900
DS	Innvilget søknad om flygning og landing med helikopter ifm transport av nødvendig utstyr til BJFFs hytte ved Geavdnjajávri		2019/7703

Styresak

ST 11/19 Godkjenning av innkalling til møtet

Arkivsaksnr: 2019/7844-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyret	11/19	11.06.2019

Godkjenning av innkalling til møtet.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret godkjenner innkallingen til møtet.

Arkivsaksnr: 2019/7848-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	12/19	11.06.2019

Godkjenne protokoll fra forrige møte.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret godkjenner protokoll fra de to foregående styremøtene, 20.3.2019 og 30.4.2019.

Arkivsaksnr: 2019/7839-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	13/19	11.06.2019

Vedlegg:

1 Varangerbotn

Informasjonspunkt Toppen

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret ber forvalter igangsette prosjekt «Informasjonspunkt Toppen». Prosjektet innebærer samarbeid med relevante aktører slik som Bardu kommune, Statkraft, Statskog og Altevatn hytte- og båteierforening om oppføring av gapahuk, toalett og informasjonstavler på gamle kafétomta på Toppen ved Altevatnet. I første omgang innebærer prosjektet prosjektering av gapahuk og toalett, samt avklaring av hvilken informasjon som skal inngå i informasjonstavler.

Saksopplysninger

Altevatnet er definert som innfallsport til nasjonalparken. Det er behov for å tilrettelegge for et informasjonspunkt for nasjonalparken på Altevatn-sida. Toppen er det naturlige stedet for dette, der fylkesveien slutter vinterstid og Nordkalottleden krysser sommerstid. Ved oppføring av et informasjonspunkt vil det være naturlig å samarbeide med noen aktører. Statkraft er grunneier på den aktuelle tomte, og Statskog er grunneier i hyttefeltene langs Altevatnet og i nasjonalparken. Det er ønskelig at begge disse aktørene bidrar med informasjon om sin virksomhet på informasjonstavlene. Andre naturlige samarbeidspartnere er Bardu kommune og Altevatn hytte- og båteierforening.

Etter nedleggelsen og flyttinga av Toppen kafé på 1990-tallet har området savnet et samlingspunkt og møteplass. En gapahuk på den gamle kafétomta vil kunne fylle dette behovet, og bidra positivt til bruken av området, særlig som møteplass for ulike brukergrupper og med informasjon om grunneier, verneområder, aktiviteter og brukergrupper, for eksempel jakt-/fiskekort og reindrift i området. Målet er at gapahuken med informasjonstavler skal fungere som en sosial møteplass og bidra til å skape forståelse mellom ulike brukergrupper. Området fremstår i dag som noe kaotisk og lite attraktivt som samlingsplass grunnet parkering av

snøskutere. Oppføring av gapahuk vil nødvendigvis medføre at det innføres orden i skuterparkering, noe som er svært ønskelig fra grunneiers synspunkt.

Skissen vedlagt saksfremlegget er utarbeidet av Biotope arkitekter for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. Gapahuken rommer 20 sitteplasser, og det lagres ved i sittebenkene. I følge forvalter for Varangerhalvøya fungerer gapahuken godt til sitt formål. De har likevel noen erfaringer som det er verdt å merke seg før eventuell prosjektering av gapahuk til Altevatnet. Det anbefales at det brukes lyngtorv i stedet for gresstorv på taket for å redusere brannfaren. De store glassflatene er vanskelig å unngå for fugler. Det skal derfor settes opp rovfuglsilhuetter for å skremme småfugl. I tillegg vil det bli laget små hull inne ved taket i gapahuken for at fugl skal finne veien ut av gapahuken.

Det vil være naturlig å etablere toalett i umiddelbar nærhet til gapahuken da det er forholdsvis langt å gå opp til toalettet på Leirtaket.

Kostnaden for prosjektet i Varangerbotn var ca. kr. 550.000, inkludert skisse, prosjektering, grunnarbeid og oppføring, men ekskludert informasjonstavler. Prosjektet er utført i sin helhet av Biotope, et arkitektfirma med base i Vardø, som i tillegg til Varangerhalvøya også har levert skisser til friluftsamfi ved Ånderdalen nasjonalpark. Ånderdalen bruker lokal arbeidskraft til oppføring av sitt bygg.

Infopunkt Varanger Nasjonalpark

Várjjat Sámi Musea

Varangerhalvøya
National Park

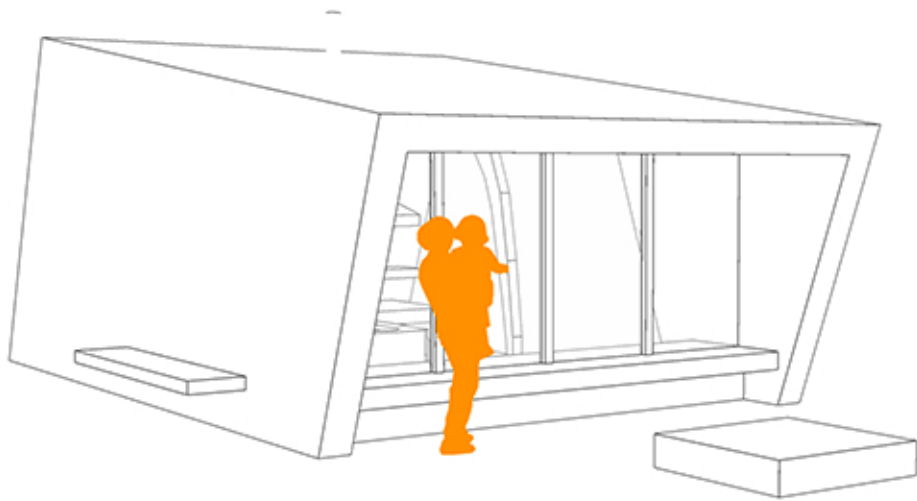
Site Concept

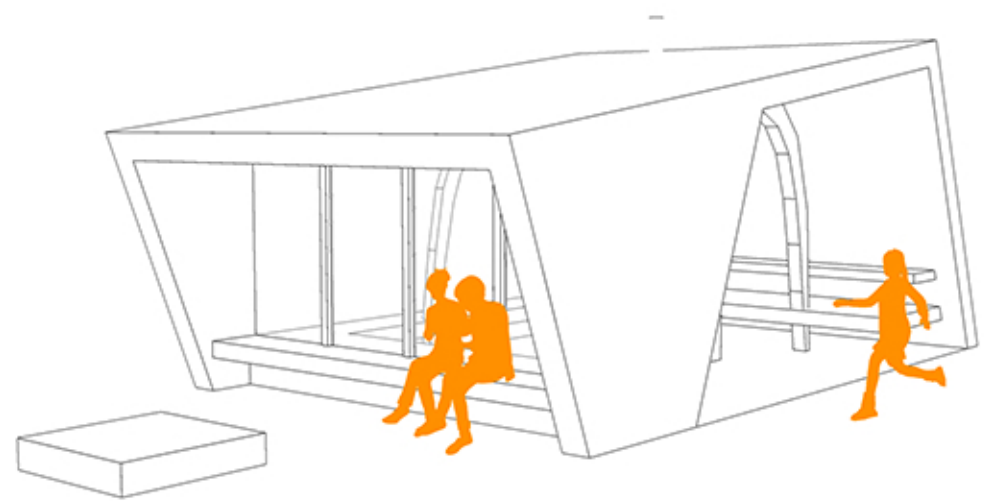
Site Areal

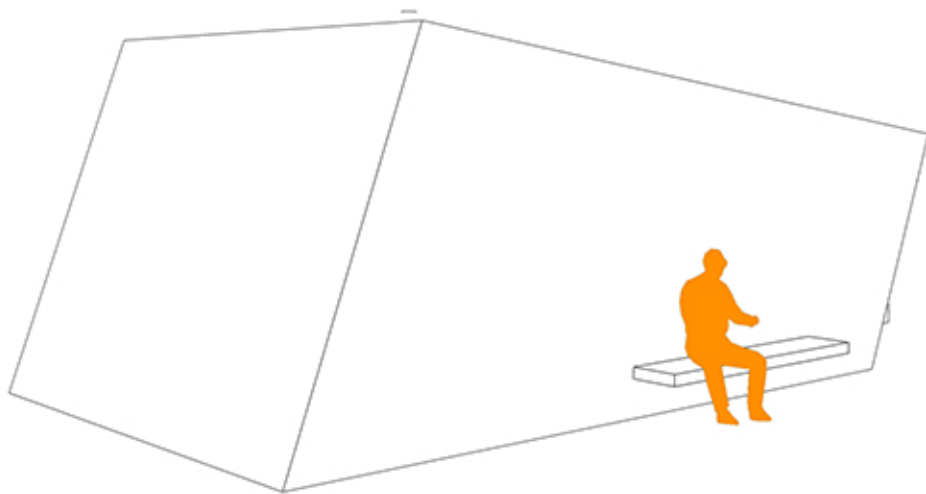
External Render

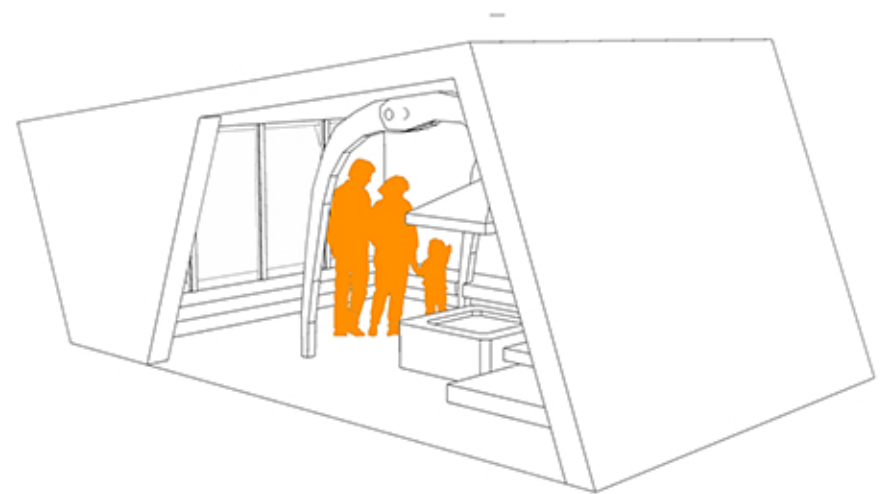
Front right perspective

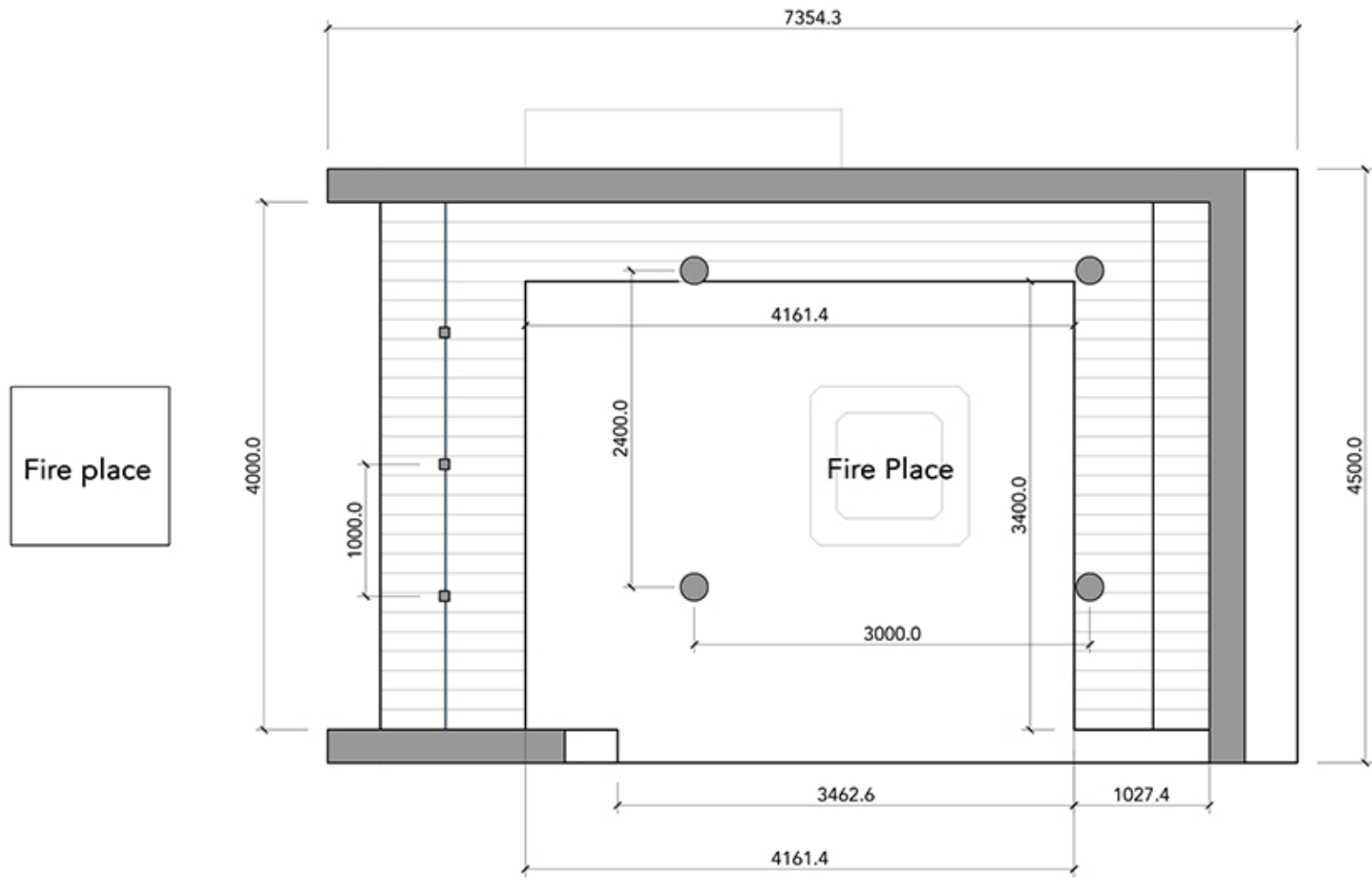
Front left perspective

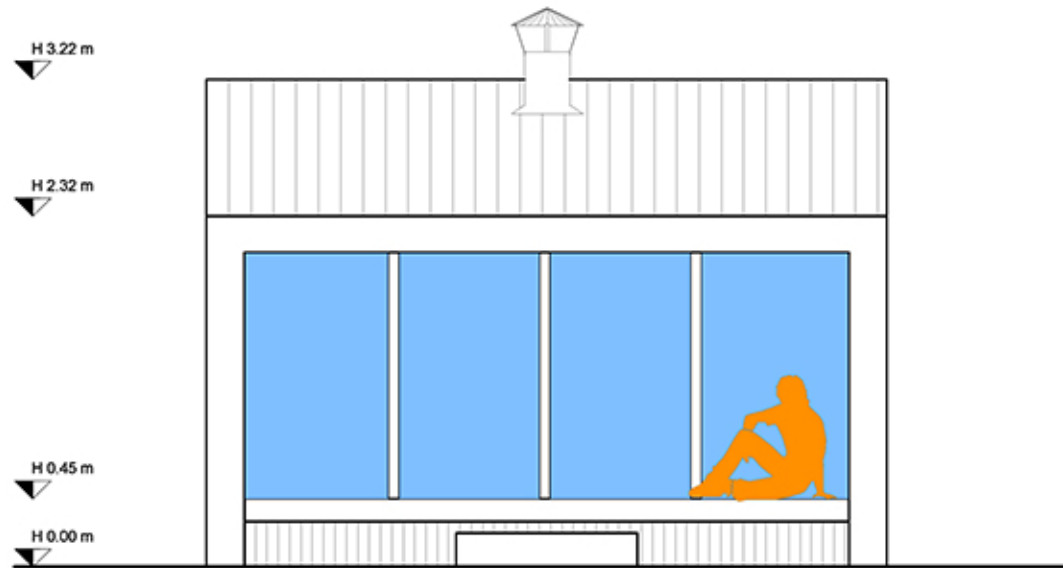
Rear right perspective

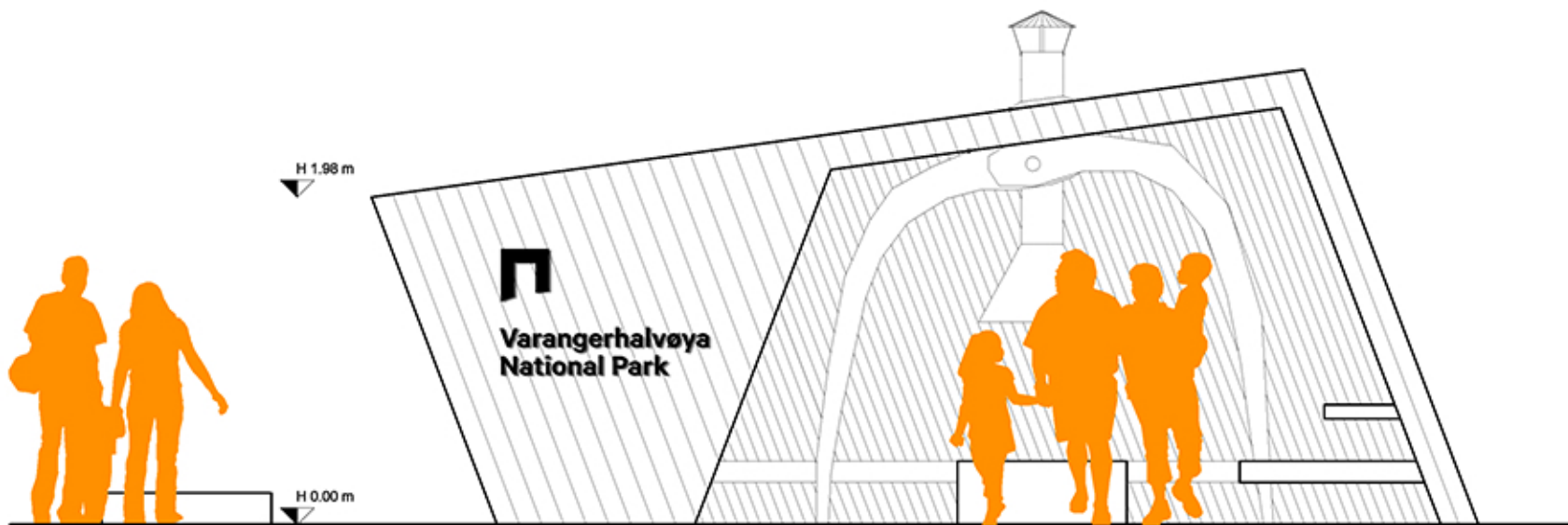
Rear left perspective

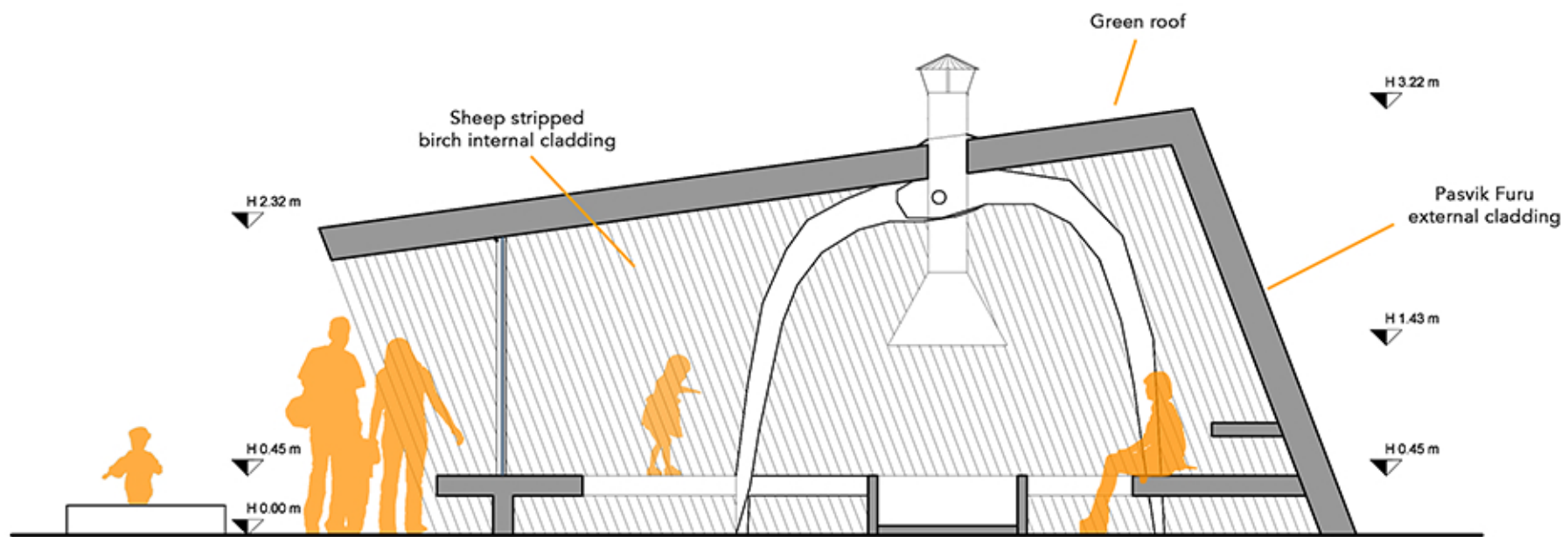
Plan

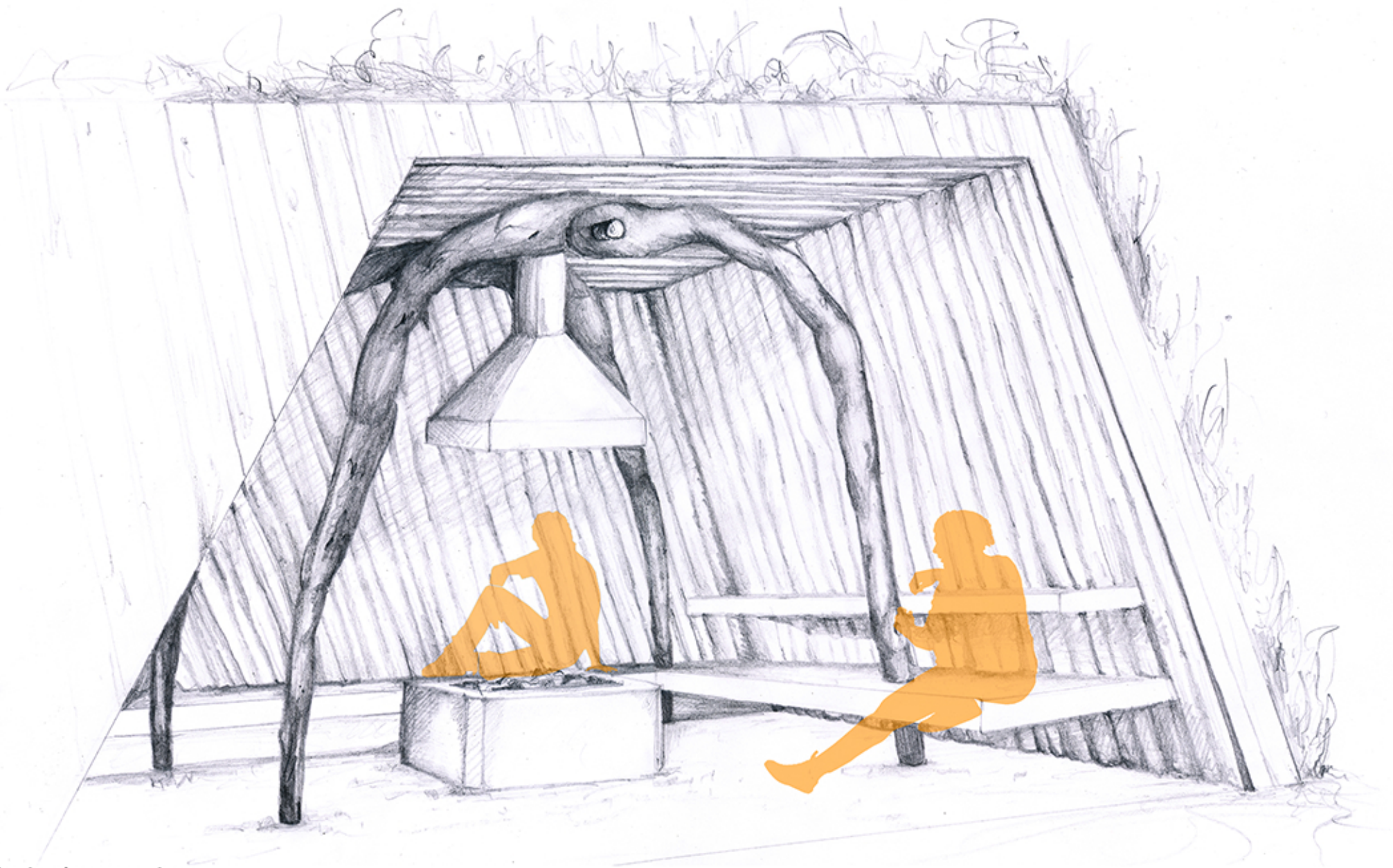
Front Elevation

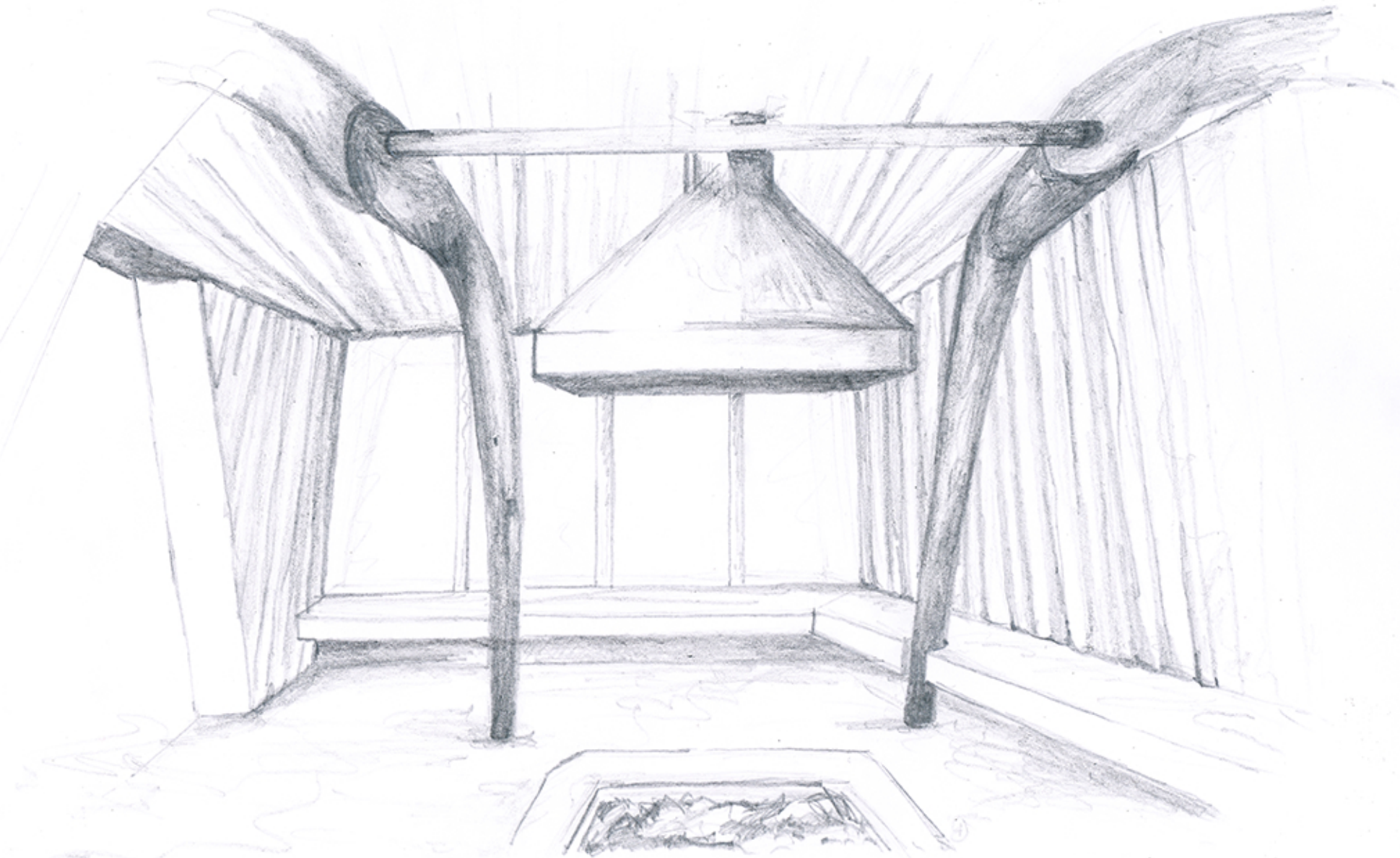
Side Elevation

Long Section

Artist Impression
Central Fire Place

Artist Impression
Internal Perspective
Central Fire Place

Inspiration

Arkivsaksnr: 2019/5307-6

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 29.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	14/19	11.06.2019

Vedlegg:

1 Båtopplag_KåreTune

Klage på vilkår i vedtak, motorferdsel i utmark

Forvalters innstilling

Vedtaket av 8.4.2019 opprettholdes og klagen avslås. Klagen med fullstendig saksgang oversendes Miljødirektoratet for endelig behandling.

Saksopplysninger

Kåre Tune har fremsatt klage på vilkår 2 i vedtak av 8.4.2019. Vedtaket ble fattet av forvalter med myndighet delegert i vedtak av 1.2.2013.

Vilkår 2 i vedtak av 8.4.2019 lyder som følger: «Tillatelsen gjelder bruk av en snøscooter en tur en dag i perioden fra 23. april t.o.m. 1. mai 2019. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen, før kjøring, og bringes med under transporten.»

Klagen lyder som følger:

Klage på vilkår 2 (en tur en dag) i vedtak – deres ref. 2019/5307-432.3

Før nasjonalparken ble opprettet ble det opplyst at det ikke skulle bli forandringer ang. allmenhetens tilgang til området. Det er en usannhet som dagens nasjonalparkstyre ikke er ansvarlig for.

I avsnitt 8 under Vurdering står følgende: *Det er også en del av formålet at allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.* Ved å kombinere en tur til båtplass med overnatting vil ikke utløse noen ekstra tilrettelegging eller ferdsel med motorkjøretøy.

I avsnitt 5 under Vurdering står: *På samme grunnlag bør dispensasjoner utstedes kun for en dag en tur for å minske den samlede tiden det ferdes med motorkjøretøy i nasjonalparken. Dette er bare tøv eller et konstruert argument for å hindre utøvelse av friluftsliv.* For hvordan kan en tur til løypeslutt på Geavdnja på dag en, overnatting og tur retur båtopplag på dag to, overnatting

igjen for så å returnere ned til Altevatt på dag tre eller fire, øke den samlede tiden når det kjøres nøyaktig like langt som det gjøres på en dag.

I 2013 hadde jeg en lignende tur med overnatting i telt. Opp dag en, tur til båtopplag dag to og ned dag fire. Det året var det en del mer snø enn i år (på Geavdnja) og da trengte jeg hele dag to for å grave frem utstyr/motor. Det hadde ikke vært nok med en dag en tur. I år er det mindre snø og kanskje det ikke er føre for å gjennomføre en tur i det hele tatt.

I siste del avsnitt 8 Vurdering er det nevnt noe om BJFF's hytte: *Det vurderes slik at unødvendig overnatting i forbindelse med transport av båt og utstyr til og fra båtopplaget på Geavdnjajarvi vil kunne være i konflikt med formålet om at allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom enkelt friluftsliv, inkludert både skigåere og de som kjører med snøscooter etter innvilget dispensasjon fra §5 b, fordi de nevnte gruppene vil kunne måtte sies å ha et større behov for overnatting enn de som utfører nødvendig transport av båt og utstyr til og fra båtopplaget med snøscooter.* Dette synes også som tøv eller konstruert argument.

BJFF har egne regler for tildeling av hytter, og naturparkstyret bør holde seg for god til bruke dette som – for meg - synes å være et argument for å legge hindringer i veien for utøvelse av friluftsliv. Det er fullt mulig å bruke telt.

Hvis hensikten med en dag en tur er å hindre at turer for transport av utstyr til båtopplag blir misbrukt, (eks. at det ikke er et reelt transportbehov men hensikten er fisketur) så bør det være det som kommer frem i Vurdering. Og nasjonalparken bør se spesifikt på dette – hvis det kan være et problem.

Det å nekte alle i å bruke mer enn en dag en tur for å hindre eventuelle misbrukere blir feil. Når en har et reelt transportbehov og ønsker å bruke flere dager, uten ekstra scooterkjøring, og blir nektet dette, da er alle med reelle transportbehov i praksis beskyttet for å kunne være uærlig. Jeg kunne ønske en troverdig forklaring på dette med en dag.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sjødalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Bruk av båt med motor t.o.m. 10 hk er tillatt i forbindelse med fiske jfr. 6.2.c. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajarvi jfr. forskriften § 3 pkt 6.3.j. Transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplan.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnet (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøfremming skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Prinsipielt er dette en viktig sak. Overnatting i forbindelse med transport av utstyr og/eller båt til Geavdnjajávri vil ikke øke antall kilometer med motorferdsel, men det vil øke tiden motorkjøretøy befinner seg i verneområdet og kan således være en kilde til konflikt med andre brukere. Det viktigste er derimot at restriktiv og rettferdig praksis forhindrer uthuling av verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten må vurdere omfanget av motorferdsel helhetlig. Det er 40 båt plasser ved båttopplagene på Geavdnjajávri. Hvis hver enkelt båteier innvilges en dispensasjon for skuterkjøring med overnatting i året vil den samlede belastning bli uønsket stor.

Klager fremsetter påstand om at det før nasjonalparken ble opprettet ble opplyst at det ikke skulle bli endringer angående allmennhetens tilgang til området.

Når Fylkesmannen meldte oppstart på planarbeidet med nasjonalparken var det aktuelle området opprinnelig ikke med i nasjonalparkplanen (St.melding 62 1991/92). Bardu kommune tok imidlertid initiativ til at planene ble utvidet slik at Geavdnjajávri- Eartebealjávri også ble med i forslaget til nasjonalpark, og nå inngår i nasjonalparken som ble vedtatt i Kgl. res. 25.2.2011. Under planarbeidet var skutertrafikken over Bihppáš et tema som ble diskutert. Folk i Bardu var skeptisk til å innlemme Geavdnjajávri i nasjonalparkplanen fordi man var redd for å miste denne muligheten for transport til isfiske på Geavdnjajávri- Eartebealjávri. I dialogen med brukere under planarbeidet ble det formidlet at dette skulle man finne en løsning på. Dette ble også avklart med Direktoratet for naturforvaltning under planarbeidet, og det ble opprettet et eget punkt i forskriften som gir hjemmel til å tillate bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport for fiske Geavdnjajávri etter trase i henhold til forvaltningsplanen. ***Det ble også formidlet at det måtte legges opp til en restriktiv praksis når området ble vernet som nasjonalpark.***

Forvaltningsplan for nasjonalparken foreligger ennå ikke men vil bli utarbeidet så snart som mulig. I høringsdokumentet for forslaget til nasjonalparken var det en skisse til forvaltningsplan med følgende tekst for dette temaet:

Forslaget til forskrift for nasjonalparken åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøscooter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.

På bakgrunn av dette kan det vurderes å gi tillatelse til bruk av snøskuter over Bihppáš for frakt av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri etter § 3 pkt 6.3 j. i forskriften.

Fylkesmannen kom i samråd med Bardu kommune frem til kriterier som kunne legges til grunn inntil forvaltningsplanen foreligger for å gi tillatelse til bruk av snøskuter for transport av utstyr over Bihppáš med hjemmel i § 3 pkt 6.3 j. Disse er videreført i den nye forvaltningsordningen:

- 1) Det skal være reell transport av utstyr som er for tungt til å bære (overnatting)
- 2) Det kan gis tillatelse i perioden 15. mars til og med 1.mai-helga.
- 3) Tillatelsen skal kun gis til de som oppfyller vilkår etter § 5 b i motorferdselloven**
- 4) Det kan gis tillatelse til 1 tur per søker
- 5) Snøscooteren skal kjøres etter bestemt trase som merkes i terrenget frem til kanten av Eartebealjávri og markeres med et stoppskilt. Tillatelsen gjelder ikke for å kjøre ut på isen for å

fiske. Medlemmer av Bardu jeger og fiskeforening som skal bo på foreningens hytte kan få tillatelse til å kjøre fra stoppskiltet frem til hytta.

Disse kriteriene medfører en begrensning i gjeldende praksis fordi antall turer som kan innvilges er redusert til 1 tur per søker, og at det kun gis tillatelse til søkere som oppfyller krav i § 5b i motorferdselloven. **Dette gjelder for de som søker om motorferdsel i forbindelse med isfiske på vinteren.**

Klager har søkt om og fått innvilget dispensasjon for transport av utstyr fra båttopplaget. Slike dispensasjoner kan innvilges med formål om å muliggjøre motorferdsel med båt på Geavdnjajávri om sommeren. Dispensasjonen som blir gitt for motorferdsel med snøskuter har altså ikke som formål at søkeren skal drive friluftsliv vinterstid med snøskuter som hjelpemiddel. Ønsker søkeren dette, må det søkes om egen dispensasjon for isfiske, der tillatelser kun blir gitt til de som oppfyller kriteriene i § 5 b i forskrift til motorferdselloven - i henhold til ovennevnte avtale mellom Fylkesmannen og Bardu kommune. Oppfyller ikke søker kriteriene for § 5 b skal ferdsel skje til fots (å ferdes på ski regnes som ferdsel til fots). I utkastet til forvaltningsplan har arbeidsutvalget (bestående av representanter fra lokale foreninger, kommunen og grunneierlag), lagt til grunn at det forventes at båt og utstyr lagret på kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri vil ha behov for vedlikehold «år om annet». Forslaget til arbeidsutvalget er at båteiere kan få innvilget dispensasjon til transport av båt og utstyr hvert tredje år.

I vurderingen til vedtaket av 8.4.2019 er det påpekt at flere turer, eller flere turer over flere dager, kan innvilges ved spesielt behov. Dette må søker dokumentere på tilfredsstillende måte i sin søknad. I dette tilfellet var det oppgitt følgende opplysninger:

«Har båttopplagsplass og vurderer å avvikle. Skal grave frem påhengsmotor og utstyr som ikke brukes lengre for å transportere dette ned. Skal også se over båt for å sjekke at alt er ok. Overnatting i BJFF`s hytte eller telt. Det kan bli behov for to turer mellom hytte/telt og båttopplagsplass da det kan være mye snømåking og arbeid med å få frem motor og utstyr.»

I henhold til kontrakt om båt plass mellom båteier og Statskog, skal utstyr tilhørende båt lagres i kasse under båten. Det ble vurdert slik at påhengsmotor og annet utstyr lagret i båtkasse ville få plass på en tom skuterslede og at det derfor ikke ville være behov for flere turer eller overnatting i dette tilfellet.

Generelt sett er det viktig at de som søker om dispensasjon fra verneforskriften oppgir relevante opplysninger. Hvis søker i dette tilfellet mente at utstyr og påhengsmotor ville være for tungt og/eller for stort for ett lass må det fremgå av søknaden. Søker bør anslå mengde som skal transporteres i volum og/eller tyngde for at forvalter skal kunne vurdere behovet for antall turer. Når det søkes om frakt av båt vil det kunne bli gitt tillatelse til inntil to snøskutere. Ellers gis det kun tillatelse til en snøskuter, en tur, i løpet av en dag. Dette har vært konsekvent praksis siden tiltredelse av ny forvalter i 2019. Det er også i år åpnet for at de som søker dispensasjon for transport til/fra båttopplaget kan få tillatelse allerede fra 15. februar nettopp for å unngå store snømengder sent på sesongen. Dispensasjoner for isfiske vil fortsatt kun bli innvilget fra 15. mars, altså har båteiere en hel måned ekstra til å gjennomføre nødvendig transport.

En konsekvent og rettferdig praksis ved tildeling av dispensasjoner er viktig for forutsigbarheten i forvaltningen. Generelt sett er søknadene som kommer inn via kommunens søknadsskjema for dårlig begrunnet og/eller mangelfullt utfylt. Forvaltningsmyndigheten vil som nevnt kunne innvilge dispensasjoner oftere eller med lengre varighet enn normalt ved spesielle behov som blir dokumentert i søknaden. Ved enkle transportoppdrag forventes det at søkere skal kunne planlegge dette slik at ferdselen gjennomføres i løpet av en dag. Dette er også for å gjøre det mindre attraktivt å søke om dispensasjon for transport av utstyr på tynt grunnlag. Som nevnt vil den samlede belastninga på området bli uønsket stor hvis alle med kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri søker om overnattingstur med snøskuter hvert år.

Ordlyden i vurderingen i det opprinnelige vedtaket kan med fordel presiseres slik at det fremgår tydeligere at restriktiv praksis er ment for å forhindre uheldig presedens som kan føre til for stor samlet belastning på området i forbindelse med motorferdsel på vinterføre.

På bakgrunn av denne vurderingen opprettholdes vedtaket av 8.4.2019 og klagen avslås. Saksgangen sendes videre til Miljødirektoratet for endelig behandling.

Kåre B. Tune
Åsveien 70
9360 BARDU

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/5307 - 432.3

Dato 08.04.2019

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften- Rohkunborri nasjonalpark -
snøskuter til transport av utstyr fra båttopplag

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknad om tillatelse til å bruke snøscooter for nødvendig transport av utstyr til båt plass ved Geavdnjávri. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 6.3.j. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med bruk av snøscooter er transport av utstyr og båt til båt plass ved Geavdnjávri.
2. Tillatelsen gjelder bruk av en snøscooter en tur en dag i perioden fra 23. april t.o.m. 1. mai 2019. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen, før kjøring, og bringes med under transporten.
3. Tillatelsen gjelder for bruk av snøscooter på snødekt mark fra nasjonalparkgrensen etter dispensasjonstrasé ned til stoppskilt ved Eartebealjávri og derfra videre langs iskanten til båt plass ved Geavdnjávri, se vedlagt kart.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet før turene tar til. Dette kan gjøres på e-post: torbjorn.berglund@miljodir.no eller per sms til tlf.: 91622022.

Søkeren oppfordres inntil forvaltningsplanen for nasjonalparken foreligger å gjennomføre transporten utenom de største utfartstidene (påske og helger i april måned).

Tillatelsen gjelder ikke unødvendig kjøring, for eksempel kjøring rundt på isen for å fiske. Tillatelsen gjelder ikke kjøring på barmark. **Før transporten kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.**

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad oversendt fra Bardu kommune 08.04.2019.

Søknaden

Det søkes om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av snøscooter til nødvendig transport av utstyr fra båt plass ved Geavdnjajávri. Traseen som skal følges går fra Altevátn over Bihppáš til Geavdnjajávri.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Bruk av båt med motor t.o.m. 10 hk er tillatt i forbindelse med fiske jfr. 6.2.c. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri jfr. forskriften § 3 pkt 6.3.j. Transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplan.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det er attraktivt å drive fiske på Geavdnjajávri og det har således vært opplagsplasser for båter ved vannet også før arbeidet med verneområdet ble igangsatt. I følge forskriftene er det lov å drive fiske på vannet fra båt med motor. Under vernearbeidet ble behovet for transport av båt, motor og fiskeutstyr diskutert. For å tilfredsstille dette behovet ble det åpnet for at forvaltningsmyndigheten skulle kunne gi dispensasjon til bruk av snøscooter for dette formålet etter en bestemt trasé angitt i forvaltningsplanen. Det foreligger ikke noen forvaltningsplan enda men et utkast ble laget i forbindelse med vernearbeidet. Der står det bla.: «Forslaget til forskrift for nasjonalparken

åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøskuter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.»

Det ansees som naturlig at det år om annet er behov for en slik dispensasjon for de som har eller disponerer båt plass. Tiltaket har hjemmel i forskriften. På bakgrunn av dette vurderes det at det kan gis en dispensasjon etter § 3 pkt 6.3 j. i forskriften, til bruk av snøscooter for transport av utstyr til eller fra båt plass ved Geavdnjajávri.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Denne transporten må ses i sammenheng med at det allerede er etablert en tradisjon med bruk av snøscooter i området både for transport til båt plassen og for transport av utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri og Eartebealjávri. Denne transporten foregår langs en merket trasé over høydedraget Bihppáš og ned til kanten av Eartebealjávri som er en forlengelse av Geavdnjajávri i øst. I tillegg er det behov for å bruke snøscooter litt lenger for transport av utstyr til opplagsplass ved Geavdnjajávri. Det vurderes slik at det må aksepteres at den samlede belastningen av motorferdsel var ganske stor allerede før nasjonalparken ble opprettet. For dispensasjon til isfiske har praksisen vært at dispensasjoner har blitt gitt fra 15. mars. For transport til båt opplaget har det også blitt gitt noe tidligere. Dette dreier seg om 5-10 per år.

Etter at området ble vernet som nasjonalpark legges det opp til en mer restriktiv praksis enn det som har vært tilfelle frem til nasjonalparken ble vedtatt. Dette vil føre til en mindre samlet belastning på området. Forvaltningen må likevel vurdere vilkårene for dispensasjoner, og fortrinnsvis kun innvilge en tur per år per søker (med mindre det dokumenteres behov for flere turer) fordi den samlede belastningen vil øke hvis alle med kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri søker om flere turer per år. På samme grunnlag bør dispensasjoner utstedes kun for en dag en tur for å minske den samlede tiden det ferdes med motorkjøretøy i nasjonalparken (flere turer over flere dager kan likevel innvilges ved spesielt behov). Likeledes kan det innvilges dispensasjon for bruk av to snøscootere for frakt av utstyr som er for stort for kun en snøscooter.

På grunn av mer restriktiv praksis i antall innvilgede dispensasjoner etter vernevedtaket er det derfor ikke aktuelt å bruke føre var prinsippet i denne

saken. Det vurderes slik at bruk av snøscooter er den mest miljøforsvarlige teknikken i denne sammenheng og at bruk av helikopter ville være uforholdsmessig kostbart for søker. Det vurderes videre slik at § 11 ikke er relevant i denne saken så lenge ferdselen foregår på snødekt mark og avfall blir tatt med tilbake.

Søknaden er vurdert i forhold til påvirkninger på verneformål og verneverdier i nasjonalparken. Bruk av snøscooter på snødekt mark og islagt vann vil ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon eller vannfugler. Det er usikkert når snøen smelter i det området, og det kan oppstå førefall og bli barmark allerede i april. For å unngå at transporten medfører skade på vegetasjon må det settes vilkår om at tillatelsen kun gjelder kjøring på snødekket mark og ikke skader vegetasjonsdekket. Det er ikke kjennskap til hekke- eller yngleplasser for sjeldne arter langs den traseen det skal kjøres. Det vurderes slik at transporten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Siden det er tillatt med bruk av motorbåter på vatnet er dette akseptert som en tilrettelegging for friluftslivet i nasjonalparken. Transporten med snøscooter kan forstyrre friluftsliv. Den innfallsporten som brukes mye av isfiskere her om vinteren går over Bihppáš. Ferdsel til Geavdnjajávri med snøscooter på vinterføre med hensikt om isfiske er begrenset etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann §5 b til merket dispensasjonsløype over Bihppáš i tidsrommet 15. mars til 1. mai. Scootertrafikken over Bihppáš har vært et hjelpemiddel for at folk med funksjonshemninger også kan få oppleve isfisket på Geavdnjajávri og nyte friluftslivet her. Transporten kan i så henseende betraktes som en støtte for denne delen av verneformålet. Medlemmer av Bardu jeger- og fiskeforening som skal overnatte på foreningas hytte kan også få dispensasjon for å kjøre fra slutten av merket løype opp til hytta. Forslaget til forskrift for nasjonalparken sier at det «skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.» Det vurderes slik at unødvendig overnatting i forbindelse med transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget på Geavdnjajávri vil kunne være i konflikt med formålet om at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom enkelt friluftsliv, inkludert både skigåere og de som kjører med snøscooter etter innvilget dispensasjon fra §5 b, fordi de nevnte gruppene vil kunne måtte sies å ha et større behov for overnatting enn de som utfører nødvendig transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget med snøscooter.

Folk som går til Geavdnjajávri på ski går ellers ofte via Stordalen og transporten vil ikke påvirke friluftslivet i det området.

Transporten vil i liten grad påvirke verneformålet knyttet til bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Den vil foregå før kalvingstiden.

Arkivsaksnr: 2019/7850-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	15/19	11.06.2019

Eventuelt

Referat sak

RS 6/19 Økonomi per juni 2019

Arkivsaksnr: 2019/7852-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	6/19	11.06.2019

Økonomi per juni 2019

Driftsmidler

Miljødirektør for Fylkesmannen i Troms og Finnmark, Bente Christensen, deltok på samling for miljødirektører i Arendal i midten av mai. Signalene derfra er at nasjonalparkstyrene generelt har for mye ubrukte driftsmidler igjen på slutten av året. Direktoratet kan overføre inntil 5 % til året etter, men det gjelder for den samlede bevilgningen. Fra høsten skal ei ny rapporteringsordning som gi direktoratet bedre oversikt over bruken av driftsmidler til nasjonalparkstyrene. Ellers er det ingen ny praksis for driftsmidlene etter sammenslåing med Fylkesmannen i Finnmark. Det er som tidligere opp til Miljødirektoratet å bestemme om midler kan benyttes til annet enn de var ment for, eller om de må tilbakeføres.

Tiltaksmidler

For tiltaksmidlene rapporterer nasjonalparkstyret direkte til Miljødirektoratet gjennom elektronisk søknadssenter.

Det kom inn tre tilbud på sommerarbeid innen fristen 31.5.19. Fire aktører var forespurt.

Reisebudsjett

Forvalter har i år reisebudsjett (utenom styrets drifts- og tiltaksmidler) på kr. 20.000, der kr. 15.000 er satt av til faglige møter. Dette er justert for antall kommuner i verneområdet, samt nærmiljøet. Ytterligere justering blir foretatt i juni og oktober. Forvalterne i Troms ser ut til å ha noenlunde lik ramme i år som tidligere år, mens forvalterne i Finnmark har fått betydelig strammere rammer enn tidligere. For arbeid med spesifikke formål, prosjekter eller tiltak må forvalter føre reisekostnader på drifts- eller tiltakspost. Reiser skal klareres med seksjonsleder, unntatt reiser i nærmiljøet, disse trenger ikke klarering.

Status økonomi

#	Prosjekt	Prosjekt (T)	Konto	Konto (T)	Regnskap	Budsjett	Gjenstående
1	N1500	Roh - drift utvalg	5330	Honorarer	22 854,50	165 000,00	142 145,50
2	N1500	Roh - drift utvalg	5400	Arbeidsgiveravgift	1 853,73	0,00	-1 853,73
3	N1500	Roh - drift utvalg	6860	Møter eksterne	2 793,64	82 500,00	79 706,36
4	N1500	Roh - drift utvalg	7100	Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	2 926,32	0,00	-2 926,32
5	N1500	Roh - drift utvalg	7132	Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	0,00	82 500,00	82 500,00
6	N1500	Roh - drift utvalg	7150	Diettkostnad, oppgavepliktig	1 228,00	0,00	-1 228,00
Σ1	N1500	Roh - drift utvalg			31 656,19	330 000,00	298 343,81
8	N1501	Roh - forvaltningsplan	5990	Annen personalkostnad	1 172,81	0,00	-1 172,81
9	N1501	Roh - forvaltningsplan	6780	Kjøp av andre fremmede tjenester	0,00	260 000,00	260 000,00
Σ1	N1501	Roh - forvaltningsplan			1 172,81	260 000,00	258 827,19
11	N1502	Roh - SNO - best.dialog	6590	Annet driftsmateriale	11 050,00	0,00	-11 050,00
12	N1502	Roh - SNO - best.dialog	6780	Kjøp av andre fremmede tjenester	0,00	175 000,00	175 000,00
13	N1502	Roh - SNO - best.dialog	7100	Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	750,00	0,00	-750,00
Σ1	N1502	Roh - SNO - best.dialog			11 800,00	175 000,00	163 200,00
Σ					44 629,00	765 000,00	720 371,00

Tid utført 03.06.2019 10:21:10 Antall rader 14

Merk at prosjektnr. N1502 kalles for Roh - SNO - best.dialog, men faktisk er tiltaksmidlene fra Miljødirektoratet.

Kostnader er ikke synlige i rapporteringsmodulen før de er betalt. Følgende kostander er per dags dato ikke betalt:

- Møtegodtgjøring arbeidsutvalget 10.4.19
- Leie av snøskuter beafaring 24.4.19
- Møtegodtgjøring e-postmøte styret 30.4.19

Det er behov for å kjøpe inn et kamera til registreringsarbeid. Forrige forvalter hadde GPS med innebygget kamera, mens nåværende forvalter har valgt en annen GPS-modell uten kamera, og det er derfor behov for innkjøp av et kamera som kan benyttes til dokumentasjon og registreringsarbeid. Kostnad ca. kr 4.000-5.000.

Arkivsaksnr: 2019/5217-0

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 04.06.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	7/19	11.06.2019

Vedlegg:

- 1 Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Til orientering, se vedlegg.

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Adressater ifølge liste

FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK	
05 APR 2019	
S.nr.	Dok.nr.
Saksbeh.	

Deres ref
2015/442-0

Vår ref
18/700-5

Dato
3. april 2019

Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet får enkelte henvendelser vedrørende Forsvarets virksomhet i verneområdene. Det gjelder både ferdsel og motorferdsel på bakken og lavtflyging, bl.a. med helikopter. Henvendelsene har synliggjort et behov for å klargjøre hvordan verneforskriftene skal tolkes når det gjelder militær virksomhet, særlig på bakgrunn av at Forsvaret har endret sin definisjon av hvilke aktiviteter som regnes som "militær operativ virksomhet".

Verneforskriftene for det enkelte verneområde er avgjørende for hvilke aktiviteter som er tillatt i verneområdene. Forskriftene og forarbeidene, dvs. foredraget til kongelig resolusjon, er noe ulikt utformet for ulike verneområder når det gjelder Forsvarets aktivitet. Dette skyldes ulike verneformål, ulikt behov for Forsvaret til å benytte de ulike verneområdene, endringer i Forsvarets behov over tid, og at verneområdene er opprettet over en lang tidsperiode hvor det er skjedd en utvikling i utforming av forskriftene og foredraget til kongelig resolusjon. Som en følge av utfordringene Forsvaret står overfor, har også Forsvarets egne definisjoner og begrepsbruk for ulike aktiviteter endret seg, og vil fortsatt kunne komme til å endre seg, over tid. Som følge av dette, kan det oppstå uklarheter om hvordan Forsvarets aktiviteter skal kunne foregå innenfor verneområdene.

I verneområdene vil Forsvarets aktivitet primært kunne innebære ferdsel til fots, motorferdsel og lavtflyging med jagerfly og med helikopter. Hvordan dette skal håndteres innenfor det enkelte verneområde avhenger av hvordan verneforskriften er utformet, om det er en planlagt aktivitet, eller om det er en aktivitet som skjer som følge av akutte behov i gitte situasjoner.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Ingunn Iversen
22 24 58 61

Forsvarets aktivitet skjer i form av operasjoner, øving og trening. Forsvaret legger til grunn at begrepet operativ virksomhet omfatter operasjoner og øving. Det vises til at operativ virksomhet planlegges, ledes og gjennomføres i fred, krise og væpnet konflikt i og utenfor Norge, alene eller i allianse. Trening gjennomføres for å kunne oppnå operativ status, og defineres ikke som del av den operative virksomheten.

Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet har drøftet de ulike problemstillingene. Forsvarsdepartementet presiserer at det ikke har vært deres intensjon å endre Forsvarets aktivitet innenfor verneområdene som følge av endret begrepsbruk eller endrede definisjoner på ulike aktiviteter. Det skal fortsatt være en god balanse mellom forvaltning av verneområdene slik at verneverdiene opprettholdes, og Forsvarets nødvendige aktivitet som i noen tilfelle også vil berøre verneområdene.

I praksis er det særlig verneforskriftenes regulering av motorferdsel på bakken og i luften som har praktisk betydning for Forsvarets virksomhet. Noen forskrifter har også regulering av organisert ferdsel, som vil kunne omfatte forsvarets ferdsel til fots og ulike former for opphold i disse verneområdene. Reguleringene innebærer at de nevnte aktivitetene gjennomgående er søknadspliktige i store verneområder.

Verneforskriftene har som hovedregel et unntak for "militær operativ virksomhet". Dette innebærer at den del av Forsvarets virksomhet som anses som "operativ virksomhet" etter verneforskriftene er unntatt fra søknadsplikt til myndigheten som forvalter verneområdene. Hvordan dette begrepet har blitt tolket i forbindelse med vedtakelse av verneforskrifter, fremgår av ulike dokumenter.

I *St.meld. nr. 62 (1991 -92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* er begrepet definert i pkt. 5.6 militære interesser. Det fremgår av denne at «*militær operativ virksomhet omfatter i fredstid all militær virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre:*

- *Overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet*
- *Forsvarsplaner herunder feltbefestninger, anlegg for installasjoner og stridsmidler*
- *Beredskapstiltak herunder utrykningsøvelser med militære styrker*
- *Rene militære operasjoner i spesielle situasjoner herunder søk og redningstjeneste.»*

Det fremgår videre at vanlige øvelser ikke omfattes av unntaket, men det forutsettes at der sivil virksomhet eller trafikk er tillatt, kan tilsvarende militær virksomhet uten videre finne sted.

Dette er lagt til grunn i brev av 07.01.1997 fra Forsvarets overkommando, som anses å ha vært gjeldende retningslinje også ved utarbeidelse av nye verneforskrifter. Det er i dette brevet understreket at programmerte øvelser samt trening som ikke tar i bruk faste stridsanlegg, i denne sammenheng er å regne som vanlige øvelser.

I NOU 2001:15 "Forsvarets områder for lavflyging" er operativ flyging definert som flyging iverksatt som følge av en reell hendelse, i motsetning til trening og øvelser (kap. 5.5.6.1 Unntaket for militær operativ virksomhet i verneområder).

Når det gjelder tolkning av begrepet "Militær operativ virksomhet" i verneforskrifter, og spørsmål om hvilke tiltak som er søknadspliktige, er det fortsatt denne forståelsen som skal legges til grunn. Dette innebærer at det kun er "utrykningsøvelser med militære styrker" som er unntatt fra søknadsplikt. Øvrige øvelser er etter verneforskriftene ikke å anse som "militær operativ virksomhet".

Forsvarets operative hovedkvarters bruk av begrepet operativ virksomhet har imidlertid på grunn av utviklingen i samfunnet, endret seg. Det kan derfor ha oppstått uklarheter om hvilke aktiviteter som er søknadspliktig innenfor verneområder. Klima- og miljødepartementet vil presisere at det som regnes som operativ virksomhet etter verneforskriftene ikke endres som følge av Forsvarets interne endring av dette begrepet. Klima- og miljødepartementet legger til grunn at forvaltningsmyndigheten og Forsvaret oppretter dialog om all planlagt aktivitet som vil kunne berøre verneområder. Forvaltningsmyndighetene skal vurdere om det er behov for å søke tillatelse eller ikke avhengig av hvordan den enkelte verneforskrift er utformet. I noen verneforskrifter er det tatt inn særskilte unntaksbestemmelser knyttet til spesielle behov i bestemte områder.

Aktiviteter i regi av Forsvaret som ikke faller inn under søknadsbestemmelser i forskriftene, vil det kunne søkes dispensasjon for etter naturmangfoldloven § 48. Dersom det er aktuelt å søke dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, må det i det enkelte tilfelle vurderes om hvilket av vilkårene i bestemmelsen aktiviteten skal vurderes etter. Unntak for vesentlig samfunnsinteresse omfatter tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. I andre tilfeller vil Forsvarets virksomhet normalt være å anse som et viktig samfunnshensyn som skal tilleggs vekt i vurderingen av om dispensasjon skal gis, dersom vilkårene i § 48 er oppfylt, og dersom det er nødvendig at aktiviteten eller tiltaket skjer innenfor verneområdet. I nødvendighetsvurderingen må det bla. vurderes mulighet for alternativ lokalisering. Det vises for øvrig til Miljødirektoratets veiledning om skjønnsutøvelse ved dispensasjon pkt 8: <http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M106/M106.pdf>

Forsvarets lavtflyging med jagerfly er regulert i de verneområdene det er aktuelt. Det vil si at det er gitt helt eller delvis unntak fra forskriftenes forbud mot lavtflyging. Slike reguleringer er mest utbredt for nasjonalparker, og forbyr flyving under 300 meter over bakken. Unntak for lavtflyging med jagerfly varierer mellom områdene ut fra både forsvarets behov og ut fra de konkrete verneverdiene.

Lavtflyging med helikopter er oftest ikke gitt tilsvarende unntak. Dette skyldes primært at det ikke har vært en relevant problemstilling når vernevedtaket er blitt fattet, og at behovet for unntak derfor ikke har blitt vurdert. I enkelte områder kan imidlertid dette ha endret seg over tid. I nyere verneområder som bla. i Raet nasjonalpark og i utvidelsen av de Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er bestemmelser om dette innarbeidet i verneforskriftene. I nyere skogvernforskrifter er det tatt inn generelt unntak for landing og start med Forsvarets luftfartøy. I verneområder hvor dette ikke er spesifikt omtalt og regulert, forutsettes som omtalt over, at det er en dialog mellom forvaltningsmyndigheten og Forsvaret om planlagt helikopterflyging og hvordan dette mest hensiktsmessig bør behandles gjennom eventuelt søknad om tillatelse/dispensasjon. Ved ikke-forhåndsplanlagt lavtflyging knyttet til f.eks. krisesituasjoner og vanskelige værforhold o.l. vil det være å anse som en nødrettssituasjon

som vil kunne gjennomføres. Flyving som ledd i militær operativ virksomhet i forbindelse med akutte hendelser er gjennomgående unntatt søknadsplikt etter forskriftene.

Klima- og miljødepartementet vil for øvrig vurdere om det er behov for en ytterligere presisering i verneforskriftene knyttet til Forsvarets nødvendige aktivitet, spesielt innenfor nasjonalparkene. Dette vil skje i forbindelse med andre planlagte endringer av nasjonalparkforskriftene.

Dette brevet er utarbeidet i et samarbeid mellom Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet.

Vi ber fylkesmennene distribuere dette brevet videre til de kommunene som har forvaltningsansvaret for mindre verneområder.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingunn Iversen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adressater: Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Fylkesmennene

Kopi: Forsvarsdepartementet
Miljødirektoratet

Delegert sak

**DS Innvilget dispensasjon fra verneforskriften - Rohkunborri
nasjonalpark - snøskuter til transport av utstyr og fiske Geavdnjajavri**

Båt-/hyttelaget Hålingbn
v/Arild Nyborg

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/5180 - 432.3

Dato 04.04.2019

Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøscooter for nødvendig transport av båt og utstyr til båt plass 33 ved Geavdnjajávri

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknad om tillatelse til å bruke snøscooter for nødvendig transport av utstyr til båt plass ved Geavdnjajávri. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 6.3.j. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med bruk av snøscooter er transport av utstyr og båt til båt plass ved Geavdnjajávri.
2. Tillatelsen gjelder bruk av en snøscooter en tur en dag i perioden fra 26.-30. april 2019. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen, før kjøring, og bringes med under transporten.
3. Tillatelsen gjelder for bruk av snøscooter på snødekt mark fra nasjonalparkgrensen etter dispensasjonstrasé ned til stoppskilt ved Eartebealjávri og derfra videre langs iskanten til båt plass ved Geavdnjajávri, se vedlagt kart.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet før turene tar til. Dette kan gjøres på e-post: torbjorn.berglund@miljodir.no eller per sms til tlf.: 91622022.

Søkeren oppfordres inntil forvaltningsplanen for nasjonalparken foreligger å gjennomføre transporten utenom de største utfartstidene (påske og helger i april måned).

Tillatelsen gjelder ikke unødvendig kjøring, for eksempel kjøring rundt på isen for å fiske. Tillatelsen gjelder ikke kjøring på barmark. **Før transporten kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.**

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad oversendt fra Bardu kommune 04.04.2019.

Søknaden

Det søkes om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av snøscooter til nødvendig transport av båtmotor til båtplass ved Geavdnjajávri. Traseen som skal følges går fra Altevatn over Bihppáš til Geavdnjajávri.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Bruk av båt med motor t.o.m. 10 hk er tillatt i forbindelse med fiske jfr. 6.2.c. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri jfr. forskriften § 3 pkt 6.3.j. Transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplan.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det er attraktivt å drive fiske på Geavdnjajávri og det har således vært opplagsplasser for båter ved vannet også før arbeidet med verneområdet ble igangsatt. I følge forskriftene er det lov å drive fiske på vannet fra båt med motor. Under vernearbeidet ble behovet for transport av båt, motor og fiskeutstyr diskutert. For å tilfredsstille dette behovet ble det åpnet for at forvaltningsmyndigheten skulle kunne gi dispensasjon til bruk av snøscooter for dette formålet etter en bestemt trasé angitt i forvaltningsplanen. Det foreligger ikke noen forvaltningsplan enda men et utkast ble laget i forbindelse med vernearbeidet. Der står det bla.: «Forslaget til forskrift for nasjonalparken

åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøskuter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.»

Det ansees som naturlig at det år om annet er behov for en slik dispensasjon for de som har eller disponerer båt plass. Tiltaket har hjemmel i forskriften. På bakgrunn av dette vurderes det at det kan gis en dispensasjon etter § 3 pkt 6.3 j. i forskriften, til bruk av snøscooter for transport av utstyr til eller fra båt plass ved Geavdnjajávri.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Denne transporten må ses i sammenheng med at det allerede er etablert en tradisjon med bruk av snøscooter i området både for transport til båt plassen og for transport av utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri og Eartebealjávri. Denne transporten foregår langs en merket trasé over høydedraget Bihppáš og ned til kanten av Eartebealjávri som er en forlengelse av Geavdnjajávri i øst. I tillegg er det behov for å bruke snøscooter litt lenger for transport av utstyr til opplagsplass ved Geavdnjajávri. Det vurderes slik at det må aksepteres at den samlede belastningen av motorferdsel var ganske stor allerede før nasjonalparken ble opprettet. For dispensasjon til isfiske har praksisen vært at dispensasjoner har blitt gitt fra 15. mars. For transport til båt opplaget har det også blitt gitt noe tidligere. Dette dreier seg om 5-10 per år.

Etter at området ble vernet som nasjonalpark legges det opp til en mer restriktiv praksis enn det som har vært tilfelle frem til nasjonalparken ble vedtatt. Dette vil føre til en mindre samlet belastning på området. Forvaltningen må likevel vurdere vilkårene for dispensasjoner, og fortrinnsvis kun innvilge en tur per år per søker (med mindre det dokumenteres behov for flere turer) fordi den samlede belastningen vil øke hvis alle med kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri søker om flere turer per år. På samme grunnlag bør dispensasjoner utstedes kun for en dag en tur for å minske den samlede tiden det ferdes med motorkjøretøy i nasjonalparken (flere turer over flere dager kan likevel innvilges ved spesielt behov). Likeledes kan det innvilges dispensasjon for bruk av to snøscootere for frakt av utstyr som er for stort for kun en snøscooter.

På grunn av mer restriktiv praksis i antall innvilgede dispensasjoner etter vernevedtaket er det derfor ikke aktuelt å bruke føre var prinsippet i denne

saken. Det vurderes slik at bruk av snøscooter er den mest miljøforsvarlige teknikken i denne sammenheng og at bruk av helikopter ville være uforholdsmessig kostbart for søker. Det vurderes videre slik at § 11 ikke er relevant i denne saken så lenge ferdselen foregår på snødekt mark og avfall blir tatt med tilbake.

Søknaden er vurdert i forhold til påvirkninger på verneformål og verneverdier i nasjonalparken. Bruk av snøscooter på snødekt mark og islagt vann vil ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon eller vannfugler. Det er usikkert når snøen smelter i det området, og det kan oppstå førefall og bli barmark allerede i april. For å unngå at transporten medfører skade på vegetasjon må det settes vilkår om at tillatelsen kun gjelder kjøring på snødekket mark og ikke skader vegetasjonsdekket. Det er ikke kjennskap til hekke- eller yngleplasser for sjeldne arter langs den traseen det skal kjøres. Det vurderes slik at transporten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Siden det er tillatt med bruk av motorbåter på vatnet er dette akseptert som en tilrettelegging for friluftslivet i nasjonalparken. Transporten med snøscooter kan forstyrre friluftsliv. Den innfallsporten som brukes mye av isfiskere her om vinteren går over Bihppáš. Ferdsel til Geavdnjajávri med snøscooter på vinterføre med hensikt om isfiske er begrenset etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann §5 b til merket dispensasjonsløype over Bihppáš i tidsrommet 15. mars til 1. mai. Scootertrafikken over Bihppáš har vært et hjelpemiddel for at folk med funksjonshemninger også kan få oppleve isfisket på Geavdnjajávri og nyte friluftslivet her. Transporten kan i så henseende betraktes som en støtte for denne delen av verneformålet. Medlemmer av Bardu jeger- og fiskeforening som skal overnatte på foreningas hytte kan også få dispensasjon for å kjøre fra slutten av merket løype opp til hytta. Forslaget til forskrift for nasjonalparken sier at det «skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.» Det vurderes slik at unødvendig overnatting i forbindelse med transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget på Geavdnjajávri vil kunne være i konflikt med formålet om at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom enkelt friluftsliv, inkludert både skigåere og de som kjører med snøscooter etter innvilget dispensasjon fra §5 b, fordi de nevnte gruppene vil kunne måtte sies å ha et større behov for overnatting enn de som utfører nødvendig transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget med snøscooter.

Folk som går til Geavdnjajávri på ski går ellers ofte via Stordalen og transporten vil ikke påvirke friluftslivet i det området.

Transporten vil i liten grad påvirke verneformålet knyttet til bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Den vil foregå før kalvingstiden.

På grunnlag av denne vurderingen konkluderes det med at den omsøkte motorferdselen ikke vil påvirke verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Søknaden er vurdert i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12 og tilfredsstillende kravet i forskriften for Rohkunborri nasjonalpark § 3 pkt 6.3 j. som gjelder transport av båt og utstyr for fiske på Geavdnjajávri. Søknaden innvilges derfor med vilkår. Dato for kjøring skal påføres nedenfor.

Dato for kjøring.....

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent iht våre rutiner og sendes derfor uten underskrift.

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Kopi sendes per e-post til:

SNO v/Torbjørn Berglund

Fjelltjenesten v/Kjetil Letto

Fjelltjenesten v/Albert Fosli

Bardu kommune

Postboks 401 9360 BARDU

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Statens Hus 9800 VADSØ

Folkehøgskolen 69' nord
v/Ingvild Lakseide Fossøy

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/5001 - 432.3

Dato 02.04.2019

Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til organisert ferdsel i verneområdet.

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknad om tillatelse til organisert ferdsel med hundespenn i verneområdet. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 5.2. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder i perioden fra 4. til og med 6. april 2019 for inntil åtte hundespenn i området Stordalen-Havgjavri.
2. All ferdsel skal skje varsomt og ta tilstrekkelig hensyn til natur, vegetasjon, dyreliv, kulturminner og annet friluftsliv.

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad mottatt 1. april 2019.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til organisert ferdsel med hundespenn i området Stordalen- Havgjavri i tidsrommet 4.-6. april 2019 for inntil 14 elever og to lærere. Halve gruppa skal gå på ski, den andre halvdelen skal kjøre hundespenn. Overnatting i telt.

Regelverket for nasjonalparken

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og

ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. forskriften § 3 pkt 5.2. Organisert turvirksomhet til fots er tillatt så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Nasjonalparkstyret vedtok 20.3.2019 at hundekjøring med slede er en ferdselsform som potensielt kan skade naturmiljøet og det samiske naturgrunnlaget, og at slik ferdsel er søknadspliktig når ett av to følgende vilkår er oppfylt: 1) ferdselen er organisert, eller 2) uorganisert ferdsel etter 1. mai.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Forskrift for nasjonalparken åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til organisert ferdsel og ferdsel som kan skade naturmiljøet. Ferdselen det søkes om regnes som organisert etter følgende definisjon brukt av forvaltningsmyndigheten i utkast til forvaltningsplan for verneområdet:

Ferdsel betraktes som organisert når en person, organisasjon eller virksomhet har planlagt, koordinert eller arrangert en aktivitet for en gruppe deltakere, en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd, eller en aktivitet som gjentas. Dette omfatter blant annet utsetting av poster for topptrim, idrettsarrangement, større teltleirer over tid, organisert trening i store grupper og klatring i store grupper med fjellførere.

På bakgrunn av dette kan det vurderes å gi tillatelse til bruk av inntil åtte hundespenn i Stordalen-Havgajavri etter § 3 pkt 5.2 i forskriften.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Ved behandling av søknader

om hundekjøring skal forvaltningsmyndigheten legge vekt på det samiske naturgrunnlaget, jf. vedtak i nasjonalparkstyret 20.3.2019.

Kunnskapen om dyre- og plantelivet i området er god, blant annet gjennom vernevedtak for Rohkunborri nasjonalpark med tilhørende naturfaglige registreringer, fagrapporter fra verneplanprosessen, generell kunnskap om sårbarhet for forstyrrelser i området og gjennom Naturbase og Artsdatabanken. Det finnes god kunnskap om skadevirkninger som kan oppstå i forbindelse med hundekjøring. Kunnskapen om verneverdiene er god, og det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. §§ 8 og 9 i nml.

Virkningene på naturmiljøet er kjent, og det foreligger liten fare for irreversible skader på naturmangfoldet langs den aktuelle traseen i Stordalen før 1. mai. Hundekjøringen foregår primært i ei tid på året da det er mindre viktig å ta spesielle hensyn til fuglelivet. Begynnelsen av april nærmer seg likevel ei sårbar tid for fuglelivet. Antallet hundespann er også relevant for den samla belastninga. Det kan ikke påregnes at forvaltningsmyndigheten vil tillate organisert hundekjøring i et slikt omfang og i det nevnte tidsrommet i fremtiden av hensyn både til naturmangfold og friluftsliv. Ved å innrette seg etter gitte vilkår og benytte eksisterende traseer, er vurderingen slik at hundekjøring med slede ikke vil ha negative følger for naturverdiene i området i det aktuelle tidsrommet, jf. nml § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. § 12 om miljøforsvarlige teknikker er lite aktuelt da det er hundekjøringen i seg selv det her søkes om.

Det vurderes til at ferdselen ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Trafikk og oppstalling av hundespann kan forstyrre friluftsliv. Aktiviteten har som formål å fremme friluftsliv blant ungdom. Hundekjøringa kan i så henseende betraktes som en støtte for denne delen av verneformålet. Som nevnt over kan det ikke påregnes at forvaltningsmyndigheten vil tillate organisert hundekjøring i et slikt omfang og i det gitte tidsrommet som det søkes om, i fremtiden. Det er ønskelig at antallet hundespann begrenses for i minst mulig grad å forstyrre naturmangfold og friluftsliv. Det enkle og uorganiserte friluftslivet kan påregnes å bli forstyrret i mindre grad når den organiserte ferdselen unngår de største utfartstidene, som helger og nær påske.

Hundekjøringa vil i liten grad påvirke verneformålet knyttet til bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Den vil være avsluttet før kalvingstiden.

På grunnlag av denne drøftingen konkluderes det med at søknaden ikke påvirker verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Søknaden tilfredsstiller kravet i forskriften for Rohkunborri nasjonalpark § 3 pkt 5.2, og de kriteriene forvaltningsmyndigheten

har lagt til grunn i vedtak av 20.3.2019 for å innvilge søknader etter denne paragrafen. Søknaden innvilges derfor med vilkår.

Med vennlig hilsen
Dette dokumentet er elektronisk godkjent iht våre rutiner og sendes uten underskrift.

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Kopi sendes per e-post til:

Gielas reinbeitedistrikt v/ Ole Hesjebakkan 40 9357 TENNEVOLL
Johan Eira

SNO v/Torbjørn Berglund

Talma sameby v/ Aslak Allas Box 99 98122 Kiruna

Fylkesmannen i Troms og Statens Hus 9800 VADSØ
Finnmark

Fjelltjenesten v/Albert Fosli

Fjelltjenesten v/Kjetil Letto

Bernt Løvlid
Boks 10
9059 STORSTEINNES

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/5140 - 432.3

Dato 04.04.2019

Innvilget søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøscooter for nødvendig transport av båt og utstyr til båt plass 12 ved Geavdnjajávri

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknad om tillatelse til å bruke snøscooter for nødvendig transport av utstyr til båt plass ved Geavdnjajávri. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 6.3.j. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med bruk av snøscooter er transport av utstyr og båt til båt plass ved Geavdnjajávri.
2. Tillatelsen gjelder bruk av inntil to snøscootere en tur en dag i perioden fra 4. april t.o.m. 1. mai 2019. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen, før kjøring, og bringes med under transporten.
3. Tillatelsen gjelder for bruk av snøscooter på snødekt mark fra nasjonalparkgrensen etter dispensasjonstrasé ned til stoppskilt ved Eartebealjávri og derfra videre langs iskanten til båt plass ved Geavdnjajávri, se vedlagt kart.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet før turene tar til. Dette kan gjøres på e-post: torbjorn.berglund@miljodir.no eller per sms til tlf.: 91622022.

Søkeren oppfordres inntil forvaltningsplanen for nasjonalparken foreligger å gjennomføre transporten utenom de største utfartstidene (påske og helger i april måned).

Tillatelsen gjelder ikke unødvendig kjøring, for eksempel kjøring rundt på isen for å fiske. Tillatelsen gjelder ikke kjøring på barmark. **Før transporten kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.**

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad oversendt fra Bardu kommune 03.04.2019.

Søknaden

Det søkes om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av snøscooter til nødvendig transport av utstyr og båt til båt plass ved Geavdnjajávri. Traseen som skal følges går fra Altevatn over Bihppáš til Geavdnjajávri.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyons i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Bruk av båt med motor t.o.m. 10 hk er tillatt i forbindelse med fiske jfr. 6.2.c. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri jfr. forskriften § 3 pkt 6.3.j. Transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplan.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det er attraktivt å drive fiske på Geavdnjajávri og det har således vært opplagsplasser for båter ved vannet også før arbeidet med verneområdet ble igangsatt. I følge forskriftene er det lov å drive fiske på vannet fra båt med motor. Under vernearbeidet ble behovet for transport av båt, motor og fiskeutstyr diskutert. For å tilfredsstille dette behovet ble det åpnet for at forvaltningsmyndigheten skulle kunne gi dispensasjon til bruk av snøscooter for dette formålet etter en bestemt trasé angitt i forvaltningsplanen. Det foreligger ikke noen forvaltningsplan enda men et utkast ble laget i forbindelse med vernearbeidet. Der står det bla.: «Forslaget til forskrift for nasjonalparken

åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøskuter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.»

Det ansees som naturlig at det år om annet er behov for en slik dispensasjon for de som har eller disponerer båt plass. Tiltaket har hjemmel i forskriften. På bakgrunn av dette vurderes det at det kan gis en dispensasjon etter § 3 pkt 6.3 j. i forskriften, til bruk av snøscooter for transport av utstyr til eller fra båt plass ved Geavdnjajávri.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Denne transporten må ses i sammenheng med at det allerede er etablert en tradisjon med bruk av snøscooter i området både for transport til båt plassen og for transport av utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri og Eartebealjávri. Denne transporten foregår langs en merket trasé over høydedraget Bihppáš og ned til kanten av Eartebealjávri som er en forlengelse av Geavdnjajávri i øst. I tillegg er det behov for å bruke snøscooter litt lenger for transport av utstyr til opplagsplass ved Geavdnjajávri. Det vurderes slik at det må aksepteres at den samlede belastningen av motorferdsel var ganske stor allerede før nasjonalparken ble opprettet. For dispensasjon til isfiske har praksisen vært at dispensasjoner har blitt gitt fra 15. mars. For transport til båt opplaget har det også blitt gitt noe tidligere. Dette dreier seg om 5-10 per år.

Etter at området ble vernet som nasjonalpark legges det opp til en mer restriktiv praksis enn det som har vært tilfelle frem til nasjonalparken ble vedtatt. Dette vil føre til en mindre samlet belastning på området. Forvaltningen må likevel vurdere vilkårene for dispensasjoner, og fortrinnsvis kun innvilge en tur per år per søker (med mindre det dokumenteres behov for flere turer) fordi den samlede belastningen vil øke hvis alle med kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri søker om flere turer per år. På samme grunnlag bør dispensasjoner utstedes kun for en dag en tur for å minske den samlede tiden det ferdes med motorkjøretøy i nasjonalparken (flere turer over flere dager kan likevel innvilges ved spesielt behov). Likeledes kan det innvilges dispensasjon for bruk av to snøscootere for frakt av utstyr som er for stort for kun en snøscooter.

På grunn av mer restriktiv praksis i antall innvilgede dispensasjoner etter vernevedtaket er det derfor ikke aktuelt å bruke føre var prinsippet i denne

saken. Det vurderes slik at bruk av snøscooter er den mest miljøforsvarlige teknikken i denne sammenheng og at bruk av helikopter ville være uforholdsmessig kostbart for søker. Det vurderes videre slik at § 11 ikke er relevant i denne saken så lenge ferdselen foregår på snødekt mark og avfall blir tatt med tilbake.

Søknaden er vurdert i forhold til påvirkninger på verneformål og verneverdier i nasjonalparken. Bruk av snøscooter på snødekt mark og islagt vann vil ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon eller vannfugler. Det er usikkert når snøen smelter i det området, og det kan oppstå førefall og bli barmark allerede i april. For å unngå at transporten medfører skade på vegetasjon må det settes vilkår om at tillatelsen kun gjelder kjøring på snødekket mark og ikke skader vegetasjonsdekket. Det er ikke kjennskap til hekke- eller yngleplasser for sjeldne arter langs den traseen det skal kjøres. Det vurderes slik at transporten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Siden det er tillatt med bruk av motorbåter på vatnet er dette akseptert som en tilrettelegging for friluftslivet i nasjonalparken. Transporten med snøscooter kan forstyrre friluftsliv. Den innfallsporten som brukes mye av isfiskere her om vinteren går over Bihppáš. Ferdsel til Geavdnjajávri med snøscooter på vinterføre med hensikt om isfiske er begrenset etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann §5 b til merket dispensasjonsløype over Bihppáš i tidsrommet 15. mars til 1. mai. Scootertrafikken over Bihppáš har vært et hjelpemiddel for at folk med funksjonshemninger også kan få oppleve isfisket på Geavdnjajávri og nyte friluftslivet her. Transporten kan i så henseende betraktes som en støtte for denne delen av verneformålet. Medlemmer av Bardu jeger- og fiskeforening som skal overnatte på foreningas hytte kan også få dispensasjon for å kjøre fra slutten av merket løype opp til hytta. Forslaget til forskrift for nasjonalparken sier at det «skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.» Det vurderes slik at unødvendig overnatting i forbindelse med transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget på Geavdnjajávri vil kunne være i konflikt med formålet om at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom enkelt friluftsliv, inkludert både skigåere og de som kjører med snøscooter etter innvilget dispensasjon fra §5 b, fordi de nevnte gruppene vil kunne måtte sies å ha et større behov for overnatting enn de som utfører nødvendig transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget med snøscooter.

Folk som går til Geavdnjajávri på ski går ellers ofte via Stordalen og transporten vil ikke påvirke friluftslivet i det området.

Transporten vil i liten grad påvirke verneformålet knyttet til bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Den vil foregå før kalvingstiden.

På grunnlag av denne vurderingen konkluderes det med at den omsøkte motorferdselen ikke vil påvirke verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Søknaden er vurdert i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12 og tilfredsstiller kravet i forskriften for Rohkunborri nasjonalpark § 3 pkt 6.3 j. som gjelder transport av båt og utstyr for fiske på Geavdnjajávri. Søknaden innvilges derfor med vilkår. Dato for kjøring skal påføres nedenfor.

Dato for kjøring.....

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent iht våre rutiner og sendes derfor uten underskrift.

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Kopi sendes per e-post til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark Statens Hus 9800 VADSØ

Fjelltjenesten v/Kjetil Letto

Fjelltjenesten v/Albert Fosli

SNO v/Torbjørn Berglund

Bardu kommune Postboks 401 9360 BARDU

Kåre B. Tune
Åsveien 70
9360 BARDU

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/5307 - 432.3

Dato 08.04.2019

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften- Rohkunborri nasjonalpark -
snøskuter til transport av utstyr fra båttopplag

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknad om tillatelse til å bruke snøscooter for nødvendig transport av utstyr til båt plass ved Geavdnjajávri. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 6.3.j. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med bruk av snøscooter er transport av utstyr og båt til båt plass ved Geavdnjajávri.
2. Tillatelsen gjelder bruk av en snøscooter en tur en dag i perioden fra 23. april t.o.m. 1. mai 2019. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen, før kjøring, og bringes med under transporten.
3. Tillatelsen gjelder for bruk av snøscooter på snødekt mark fra nasjonalparkgrensen etter dispensasjonstrasé ned til stoppskilt ved Eartebealjávri og derfra videre langs iskanten til båt plass ved Geavdnjajávri, se vedlagt kart.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet før turene tar til. Dette kan gjøres på e-post: torbjorn.berglund@miljodir.no eller per sms til tlf.: 91622022.

Søkeren oppfordres inntil forvaltningsplanen for nasjonalparken foreligger å gjennomføre transporten utenom de største utfartstidene (påske og helger i april måned).

Tillatelsen gjelder ikke unødvendig kjøring, for eksempel kjøring rundt på isen for å fiske. Tillatelsen gjelder ikke kjøring på barmark. **Før transporten kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.**

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad oversendt fra Bardu kommune 08.04.2019.

Søknaden

Det søkes om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av snøscooter til nødvendig transport av utstyr fra båt plass ved Geavdnjajávri. Traseen som skal følges går fra Altevátn over Bihppáš til Geavdnjajávri.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Bruk av båt med motor t.o.m. 10 hk er tillatt i forbindelse med fiske jfr. 6.2.c. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri jfr. forskriften § 3 pkt 6.3.j. Transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplan.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det er attraktivt å drive fiske på Geavdnjajávri og det har således vært opplagsplasser for båter ved vannet også før arbeidet med verneområdet ble igangsatt. I følge forskriftene er det lov å drive fiske på vannet fra båt med motor. Under vernearbeidet ble behovet for transport av båt, motor og fiskeutstyr diskutert. For å tilfredsstille dette behovet ble det åpnet for at forvaltningsmyndigheten skulle kunne gi dispensasjon til bruk av snøscooter for dette formålet etter en bestemt trasé angitt i forvaltningsplanen. Det foreligger ikke noen forvaltningsplan enda men et utkast ble laget i forbindelse med vernearbeidet. Der står det bla.: «Forslaget til forskrift for nasjonalparken

åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøskuter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.»

Det ansees som naturlig at det år om annet er behov for en slik dispensasjon for de som har eller disponerer båt plass. Tiltaket har hjemmel i forskriften. På bakgrunn av dette vurderes det at det kan gis en dispensasjon etter § 3 pkt 6.3 j. i forskriften, til bruk av snøscooter for transport av utstyr til eller fra båt plass ved Geavdnjajávri.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Denne transporten må ses i sammenheng med at det allerede er etablert en tradisjon med bruk av snøscooter i området både for transport til båt plassen og for transport av utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri og Eartebealjávri. Denne transporten foregår langs en merket trasé over høydedraget Bihppáš og ned til kanten av Eartebealjávri som er en forlengelse av Geavdnjajávri i øst. I tillegg er det behov for å bruke snøscooter litt lenger for transport av utstyr til opplagsplass ved Geavdnjajávri. Det vurderes slik at det må aksepteres at den samlede belastningen av motorferdsel var ganske stor allerede før nasjonalparken ble opprettet. For dispensasjon til isfiske har praksisen vært at dispensasjoner har blitt gitt fra 15. mars. For transport til båt opplaget har det også blitt gitt noe tidligere. Dette dreier seg om 5-10 per år.

Etter at området ble vernet som nasjonalpark legges det opp til en mer restriktiv praksis enn det som har vært tilfelle frem til nasjonalparken ble vedtatt. Dette vil føre til en mindre samlet belastning på området. Forvaltningen må likevel vurdere vilkårene for dispensasjoner, og fortrinnsvis kun innvilge en tur per år per søker (med mindre det dokumenteres behov for flere turer) fordi den samlede belastningen vil øke hvis alle med kontraktfestet båt plass på Geavdnjajávri søker om flere turer per år. På samme grunnlag bør dispensasjoner utstedes kun for en dag en tur for å minske den samlede tiden det ferdes med motorkjøretøy i nasjonalparken (flere turer over flere dager kan likevel innvilges ved spesielt behov). Likeledes kan det innvilges dispensasjon for bruk av to snøscootere for frakt av utstyr som er for stort for kun en snøscooter.

På grunn av mer restriktiv praksis i antall innvilgede dispensasjoner etter vernevedtaket er det derfor ikke aktuelt å bruke føre var prinsippet i denne

saken. Det vurderes slik at bruk av snøscooter er den mest miljøforsvarlige teknikken i denne sammenheng og at bruk av helikopter ville være uforholdsmessig kostbart for søker. Det vurderes videre slik at § 11 ikke er relevant i denne saken så lenge ferdselen foregår på snødekt mark og avfall blir tatt med tilbake.

Søknaden er vurdert i forhold til påvirkninger på verneformål og verneverdier i nasjonalparken. Bruk av snøscooter på snødekt mark og islagt vann vil ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon eller vannfugler. Det er usikkert når snøen smelter i det området, og det kan oppstå førefall og bli barmark allerede i april. For å unngå at transporten medfører skade på vegetasjon må det settes vilkår om at tillatelsen kun gjelder kjøring på snødekket mark og ikke skader vegetasjonsdekket. Det er ikke kjennskap til hekke- eller yngleplasser for sjeldne arter langs den traseen det skal kjøres. Det vurderes slik at transporten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Siden det er tillatt med bruk av motorbåter på vatnet er dette akseptert som en tilrettelegging for friluftslivet i nasjonalparken. Transporten med snøscooter kan forstyrre friluftsliv. Den innfallsporten som brukes mye av isfiskere her om vinteren går over Bihppáš. Ferdsel til Geavdnjajávri med snøscooter på vinterføre med hensikt om isfiske er begrenset etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann §5 b til merket dispensasjonsløype over Bihppáš i tidsrommet 15. mars til 1. mai. Scootertrafikken over Bihppáš har vært et hjelpemiddel for at folk med funksjonshemninger også kan få oppleve isfisket på Geavdnjajávri og nyte friluftslivet her. Transporten kan i så henseende betraktes som en støtte for denne delen av verneformålet. Medlemmer av Bardu jeger- og fiskeforening som skal overnatte på foreningas hytte kan også få dispensasjon for å kjøre fra slutten av merket løype opp til hytta. Forslaget til forskrift for nasjonalparken sier at det «skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere.» Det vurderes slik at unødvendig overnatting i forbindelse med transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget på Geavdnjajávri vil kunne være i konflikt med formålet om at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom enkelt friluftsliv, inkludert både skigåere og de som kjører med snøscooter etter innvilget dispensasjon fra §5 b, fordi de nevnte gruppene vil kunne måtte sies å ha et større behov for overnatting enn de som utfører nødvendig transport av båt og utstyr til og fra båttopplaget med snøscooter.

Folk som går til Geavdnjajávri på ski går ellers ofte via Stordalen og transporten vil ikke påvirke friluftslivet i det området.

Transporten vil i liten grad påvirke verneformålet knyttet til bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Den vil foregå før kalvingstiden.

**Rohkunborri
nasjonalparkstyre**

Besøksadresse
Veksthuset Setermoen
Altevannsveien 7
9365 Bardu

Postadresse
Statens Hus
9815 Vadsø

Kontakt
Sentralbord +47 78 95 03 00
Direkte 77642209/ 91 57 64 45
isbje@fylkesmannen.no

Espen Hamnvik
Nordhusveien 270
9360 BARDU

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/7069 - 432.3

Dato 13.05.2019

Avslag på søknad om hundesledekjøring

Vedtak

Søknad om ferdsel med hundespenn i Rohkunborri nasjonalpark avslås. I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. møteprotokoll av 1.2.2013 avslås søknad om tillatelse til ferdsel med hundespenn i verneområdet. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 5.2., samt naturmangfoldloven § 14.

Vedtaket begrunnes med at hundesledekjøring anses som ferdsel som kan skade naturmiljøet, herunder det samiske naturgrunnlaget, ved at simler forstyrres av hundespenn i kalvingstida, jf. vedtak fattet av nasjonalparkstyret 20.3.2019.

Reinen er nå inne i ei sårbar tid der kalvingen har begynt. Talma sameby oppgir at det står rein som har begynt kalvingen i det området det er søkt om tillatelse til å ferdes med hundespenn.

Ferdsel med hundespenn vil i det omsøkte tidsrommet være i strid med formålet om vern av det samiske naturgrunnlaget.

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Viser til søknad av 13.5.2019.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til uorganisert ferdsel med hundespenn i området Stordalen- Geavdnjajávri i tidsrommet 15. mai og 17.-19.mai 2019.

Regelverket for nasjonalparken

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et

særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. forskriften § 3 pkt 5.2. Organisert turvirksomhet til fots er tillatt så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Nasjonalparkstyret vedtok 20.3.2019 at hundekjøring med slede er en ferdselsform som potensielt kan skade naturmiljøet og det samiske naturgrunnlaget, og at slik ferdsel er søknadspliktig når ett av to følgende vilkår er oppfylt: 1) ferdselen er organisert, eller 2) uorganisert ferdsel etter 1. mai. Ved vurdering av søknader om hundesledekjøring skal det legges vekt på hensynet til det samiske naturgrunnlaget, jf. nml § 14.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Forskrift for nasjonalparken åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til organisert ferdsel og ferdsel som kan skade naturmiljøet. Ferdselen det søkes om regnes som ferdsel som kan skade naturmiljøet etter vedtak fattet av nasjonalparkstyret 20.3.2019.

På bakgrunn av dette kan det vurderes å gi tillatelse til bruk av hundespenn på strekninga Stordalen-Geavdnjajávri etter § 3 pkt 5.2 i forskriften.

Kunnskapen om dyre- og plantelivet i området er god, blant annet gjennom vernevedtak for Rohkunborri nasjonalpark med tilhørende naturfaglige registreringer, fagrapporter fra verneplanprosessen, generell kunnskap om sårbarhet for forstyrrelser i området og gjennom Naturbase og Artsdatabanken. Det finnes god kunnskap om skadevirkninger som kan oppstå i forbindelse med hundekjøring. Kunnskapen om verneverdiene er god, og det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. §§ 8 og 9 i nml.

Nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker er lite aktuelt da det er hundekjøringen i seg selv det her søkes om.

Ved vedtak i medhold av naturmangfoldloven som berører samiske interesser direkte, skal det legges tilbørlig vekt på hensynet til det samiske naturgrunnlaget, jf. nml § 14. Talma sameby opplyser at det for tiden står rein i Svenskdalen og i Havgavuopmi, og at kalvingen er begynt. Det foreligger derfor fare for skade på naturmiljøet, herunder det samiske naturgrunnlaget, ved at ferdsel med hundespenn kan forstyrre reinen i kalvingstida. Talma sameby har beiterett i området fra 1. mai.

Andre arter i verneområdet, inkludert truede arter, er også inne i hekke-/ynglingtid og behøver ro, jf. prinsipp om økosystemtilnærming og samlet belastning. Nml § 11 anses å ikke ha relevans i dette tilfellet.

På grunnlag av denne drøftingen konkluderes det med at søknaden vil påvirke verneverdiene i nasjonalparken negativt og stride mot vernevedtakets formål, med vekt på det samiske naturgrunnlaget. Søknaden avslås.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent iht våre rutiner og sendes uten underskrift.

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Kopi sendes per e-post til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark Statens Hus 9800 VADSØ

Talma sameby v/ Aslak Allas Box 99 98122 Kiruna

Fjelltjenesten v/Kjetil Letto

SNO v/Torbjørn Berglund

Fjelltjenesten v/Albert Fosli

BJFF v/Torfinn Strømseth

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2019/7703 - 432.3

Dato 03.06.2019

Innvilget søknad om flygning og landing med helikopter ifm transport av nødvendig utstyr til BJFFs hytte ved Geavdnjajávri

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jf. møteprotokoll av 1.2.2013 innvilges søknaden. Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark § 3 pkt. 6.1 og 6.3 d. Bardu jeger- og fiskeforening innvilges dispensasjon fra verneforskriften til landing med helikopter ved foreningshytta ved Geavdnjajávri. Formålet er transport av nødvendig utstyr til hytta.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

1. Formålet med landingen er transport av nødvendig utstyr til hytta til Bardu jeger- og fiskeforening ved Geavdnjajávri.
2. Dispensasjonen gjelder for en tur og ei landing med helikopter i tidsrommet 8.-28. juli 2019.
3. Av hensyn til dyre- og fugleliv anmodes helikopteret om å fly korteste strekning mellom hytta og nasjonalparkgrensa og ikke fly under 300 meter over bakken utenom ved landing/letting i umiddelbar nærhet til hytta.
3. Det skal meldes ifra til oppsynet og nasjonalparkstyret før turen tar til. Dette kan gjøres på e-post til: torbjorn.berglund@dirnat.no eller per telefon (sms) til: 91622022.

Dispensasjonen skal medbringes under flyvningen. All motorferdsel i utmark skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade på natur og mennesker. Mislighold medfører inndragning.

Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Rohkunborri nasjonalparkstyre.

Det gjøres oppmerksom på at som hovedregel kreves også dispensasjon etter motorferdselloven fra Bardu kommune for lavtflygning og landing med helikopter.

Søknaden

Det vises til søknad av 29.5.2019.

Bardu jeger- og fiskeforening søker om landingstillatelse ved foreningshytta ved Geavdnjajávri. Grunnet utfordrende snøforhold ble dispensasjonstraseen over Bihppas stengt før 1. mai, noe som medførte at foreninga ikke rakk å frakte alt nødvendig utstyr til hytta, inkludert båtmotorer, gass og bensin. Det søkes om landingstillatelse for helikopter en tur i tidsrommet 10. juni til 28. juli 2019.

Regelverk for nasjonalparken

Rohkunborri nasjonalpark ble vedtatt ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Motorisert ferdsel er generelt forbudt i Rohkunborri nasjonalpark jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. I følge pkt. 6.3. d kan imidlertid forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter og gammer.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette gjelder kunnskapsgrunnet (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Rohkunborri nasjonalparkstyre har tidligere gitt dispensasjon for bruk av helikopter til frakt av utstyr til Lappjordhytta som drives av Troms turlag. Denne søknaden er også vurdert i forhold til påvirkning på verneformålet og verneverdiene i nasjonalparken. Basert på undersøkelser i forarbeidet er det kunnskap om at hekke- eller yngleplasser til sjeldne arter vil kunne bli berørt av omsøkt landing, men dette kan i stor grad unngås ved å begrense tidsrom og strekning for flygningen. Tidsrommet som forsvaret har lov å drive lavflygning i er begrenset til perioden 15. juli t.o.m. 30 april. Det er likevel liten fare for å forstyrre hekking/ungling til sjeldne arter i det aktuelle området i tidsrommet fra 8. juli. Rovfuglene avslutter hekking rundt 5. juli og tamreinen samles lenger vest i nasjonalparken for merking fra ca. 10. juli. Ved å sette vilkår som begrenser distansen fløyet inne i nasjonalparken er det mulig å begrense

ulempen flygningen medfører for fugle- og dyreliv. Helikopteret bør fly korteste strekning mellom nasjonalparkgrensa og hytta over et område der det ikke er noen kjente hekke-/ynglelokaliteter for sjeldne arter (Bihppas). Helikopteret bør også unngå å fly under 300 meter over bakken i nasjonalparken, utenom ved landing og letting i umiddelbar nærhet til hytta.

Det er en del av formålet at nasjonalparken skal kunne brukes til friluftsliv. Motorferdselen kan forstyrre folk på tur og dermed stride mot dette formålet med nasjonalparken. Det vurderes slik at den omsøkte motorferdselen kan forstyrre folk på tur men at dette vil være kortvarig. Samtidig er hytta ved Geavdnjajávri tilgjengelig for medlemmer (som kan ta med ikke-medlemmer) hele året og representerer et viktig tilbud til folk som ferdes i området.

Hytta brukes primært i utfartshelger og på helligdager og det er derfor naturlig at man bruker ukedager til flygingen. Dette er en av få hytter i nasjonalparken og ei av to foreningshytter, der den andre tilhører Troms turlag. Det er derfor ikke naturlig at mange kan søke motorferdsel på samme grunnlag, og at en tillatelse vil skape presedens for en økt samlet belastning som på sikt kan skade verneformålet. Det legges derfor til grunn at det ikke er nødvendig å bruke føre var prinsippet her.

Det vurderes videre slik at § 11 ikke er relevante i denne sammenheng ettersom transporten vil foregå med helikopter og ikke langs bakken. Vedrørende transportmetode § 12 i naturmangfoldloven kan snøskuter være kostnadsbesparende men medføre ei større belastning. I år ble ikke antall innvilgede turer med snøskuter gjennomført grunnet førefall, noe som har medført behov for frakt av utstyr med helikopter før neste vintersesong.

På grunnlag av denne vurderingen konkluderes det med at det kan gis dispensasjon fra verneforskriften og søknaden innvilges med et omfang på 1 tur med 1 landing med helikopter ved BJFFs hytte ved Geavdnjajávri. Det påpekes at det ved aktivitet og ferdsel skal tas hensyn til at området er vernet som nasjonalpark, og at motorferdselen reduseres til et minimum. Søknaden innvilges med vilkår.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er godkjent etter våre rutiner og sendes derfor uten underskrift.

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Kopi sendes per e-post til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Bardu kommune	Postboks 401	9360	BARDU
Fjelltjenesten v/Albert Fosli			
SNO v/Tobjørn Berglund			
Fjelltjenesten v/Kjetil Letto			
Talma sameby v/ Aslak Allas	Box 99	98122	Kiruna